

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

พระราชบัญญัติ
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรให้มีสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่ง
ชาติ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๑๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๕๓

✓ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“พัฒนาการเศรษฐกิจ” หมายความว่า การขยายกำลังการผลิตของชาติ การทำให้ดีขึ้นซึ่งภาวะการศึกษา อนามัยที่อยู่อาศัยและโภชนาการของประชากร และกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการนั้น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งทุนทั้งสิ้นเป็นของกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาลหรือกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ๆ ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวข้างต้นมีทุน

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

รวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ และให้หมายความรวมถึง
องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
และรวมตลอดถึงบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ๆ ที่
องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจของรัฐบาลมีทุนรวม
อยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

✓ มาตรา ๕ ให้มีสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ประกอบ
ด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีเป็น
รองประธาน และกรรมการอื่น ๆ ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะได้
แต่งตั้งขึ้น และให้เลขาธิการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่ง
ชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นที่ปรึกษาของสภาพพัฒนา
การเศรษฐกิจแห่งชาติ

✓ มาตรา ๖ สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติมีหน้าที่เกี่ยว
กับพัฒนาการเศรษฐกิจตามที่คณะรัฐมนตรีจะได้มอบหมาย
และพิจารณาข้อเสนอของสำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจ
แห่งชาติในกิจการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ แล้วทำความ
เห็นเสนอคณะรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

✓ มาตรา ๗ กรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติซึ่ง
คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการ
ที่พ้นจากตำแหน่งคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

✓ มาตรา ๘ นอกจาก การพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม
มาตรา ๗ กรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพ้นจาก
ตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความ
สามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
เว้นแต่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดย
ประมาท

เมื่อกรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพ้นจาก
ตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็น
กรรมการแทน

กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามความในวรรคก่อนอยู่ใน
ตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตนแทน

เล่ม ๑๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

✓ มาตรา ๕ ในการประชุมของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ถ้าประธานไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานเป็นประธานในที่ประชุม

ในกรณีที่ประธานและรองประธานไม่อาจมาประชุม ให้ผู้รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในที่ประชุม

✓ มาตรา ๑๐ การประชุมทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมด ในจำนวนนั้นต้องมีประธานหรือรองประธานหรือผู้รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรีมาร่วมประชุมด้วยจึงจะเป็นองค์ประชุม

✓ มาตรา ๑๑ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้ม[ี]เสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่ม^{ขึ้น}อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

✓ มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) วิเคราะห์และศึกษาภาวะเศรษฐกิจเพื่อเสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ซึ่งจุดหมายแห่งพัฒนาการ

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

เศรษฐกิจและนโยบายอันจะนำไปสู่เสถียรภาพและพัฒนาการเศรษฐกิจ

(๒) พิจารณาแผนการและโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจร่วมกับกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลนั้น และรัฐวิสาหกิจนั้น กับจัดประสานแผนการและโครงการเหล่านั้น เพื่อวางแผนการส่วนรวม สำหรับระยะเวลาหนึ่งตามจุดหมายแห่งพัฒนาการเศรษฐกิจตามกำลังทรัพยากรที่มีอยู่ และตามลำดับความสำคัญก่อนหลังในการใช้ทรัพยากรนั้น

(๓) ศึกษาในเรื่อง ที่เกี่ยวกับ กำลังเงินและทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีอยู่ และที่อาจหาได้ และเสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ซึ่งวิถีทางที่จะสนองความต้องการด้านการเงินของรัฐบาล

(๔) จัดทำข้อเสนอโดยหารือกับกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลที่มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณแผ่นดิน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายประจำปีของกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ใน

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

พัฒนาการเศรษฐกิจรวมทั้งจำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ โดย
จ่ายจากงบประมาณแผ่นดินก็ดี หรือจากเงินกู้ยืม เงินกำไร
ที่ได้สะสมไว้หรือเงินอื่นใดก็ดี

(๕) สํารวจรายจ่ายที่จ่ายจริงและที่ขอจ่ายสำหรับการ
บำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในพัฒนาการเศรษฐกิจ เพื่อให้
คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็นให้เกิด
ประสิทธิภาพในการบำรุงรักษาสินทรัพย์นั้น ๆ

(๖) สํารวจรายจ่ายที่จ่ายจริงและที่ขอจ่ายสำหรับการจัด
บริการทางเศรษฐกิจ เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขราย
จ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็น

(๗) พิจารณาคำเสนอ ขอความช่วยเหลือที่ขอจากต่าง-
ประเทศในทางวิชาการ ทางการเงินและการกู้ยืม พิจารณา
คำเสนอขอความช่วยเหลือเพิ่มเติมให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครง-
การขอความช่วยเหลือ จากต่างประเทศ และดำเนินการ อันจำ-
เป็นร่วมกับกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ
เพื่อประสานงานเกี่ยวกับการรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
และการเสนอขอความช่วยเหลือที่ขอจากต่างประเทศนั้น สํา-
นักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติอาจเสนอให้ ขอความ
ช่วยเหลือเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควรก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

(๘) สำรวจและรายงานเกี่ยวกับ ผลงาน ตามโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการให้ แรง ระงับหรือปรับปรุงหรือเลิกล้มโครงการอันหนึ่งอันใดในเมื่อเห็นสมควร

(๙) แนะนำให้ใช้มาตรการใดๆ ในอันที่จะส่งเสริมพัฒนาการเศรษฐกิจ

(๑๐) พิจารณาและจัดทำข้อเสนอ เกี่ยวกับแผนการและโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของบริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดๆ ซึ่งมีใช้รัฐวิสาหกิจ แต่รัฐบาลมีทุนร่วมอยู่ด้วย และบริษัทห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ๆ ขอมรปฏิบัติตามโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจเสมือนเป็นรัฐวิสาหกิจ

(๑๑) ปฏิบัติการ อื่นใด ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติหรือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ การเสนอตั้งรายจ่ายไว้ในร่างกฎหมายว่าด้วยงบประมาณแผ่นดินเพื่อกิจการที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๒ (๔) จะกระทำได้อีกแต่ด้วยความเห็นชอบจากสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๑๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

✓ มาตรา ๑๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มีอำนาจเรียกให้กระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

(๑) เสนอแผนการลงทุนและโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจตลอดจนรายละเอียดทางวิชาการและการเงิน กับสถิติและรายการต่างๆ ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจ

(๒) เสนอข้อเท็จจริงที่จำเป็นเพื่อพิจารณาผลความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจที่กำลังดำเนินอยู่

(๓) เสนอคำขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในทางวิชาการ ทางการเงินและการกู้ยืม

✗ มาตรา ๑๕ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสถิติตามกฎหมายว่าด้วยสถิติอีกด้วย

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคก่อน ให้อ่านคำว่า “สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ” ในพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๔๕๕ ทุกแห่งเป็น “สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ”

✓ มาตรา ๑๖ ให้มีเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติคนหนึ่ง มีหน้าที่ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

✓ มาตรา ๑๗ สถาปนากการเศรษฐกิจแห่งชาติหรือสำนักงานสถาปนากการเศรษฐกิจแห่งชาติอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้อธิบายความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร

✕ มาตรา ๑๘ ให้มีกรรมการบริหารคณะหนึ่งประกอบด้วยเลขาธิการสถาปนากการเศรษฐกิจแห่งชาติ และกรรมการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีจะได้แต่งตั้งขึ้นจำนวนไม่เกินเก้าคน มีอำนาจและหน้าที่ตามที่สถาปนากการเศรษฐกิจแห่งชาติจะได้มอบหมายและกำกับการปฏิบัติงานตามมาตรา ๑๒

ให้คณะกรรมการบริหารเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ให้ประธานกรรมการอยู่ในตำแหน่งได้คราวละหนึ่งปี ประธานกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้

✕ มาตรา ๑๙ กรรมการบริหารซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละหกปี

ในวาระเริ่มแรก เมื่อครบกำหนดสามปีนับแต่วันที่คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่ ให้กรรมการบริหารซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเป็นจำนวนกึ่งหนึ่ง กรรมการผู้ใดจะพ้นจากตำแหน่งให้กระทำโดยการจับสลาก

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งเป็น
กรรมการอีกได้

๗ มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม
มาตรา ๑๕ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๘ มาใช้บังคับแก่กรรม-
การบริหารด้วยโดยอนุโลม

๘ มาตรา ๒๑ ในการประชุมคณะกรรมการบริหารทุกคราว
ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้ง-
หมดจึงเป็นองค์ประชุม หากประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้
คณะกรรมการเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่
ประชุมแทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรม-
การคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียง
เท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่ม^{ขึ้น}อีกเสียงหนึ่ง
เป็นเสียงชี้ขาด

๙ มาตรา ๒๒ สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติหรือคณะ
กรรมการบริหารอาจตั้งอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติ
การอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
หรือคณะกรรมการบริหารจะมอบหมายก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๒

มาตรา ๒๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราช-
บัญญัติ^๕

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ศ. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรที่จะจัดตั้งสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อ^๕แนวนโยบายอันจะนำไปสู่เสถียรภาพและพัฒนาการเศรษฐกิจ กำหนดจุดหมายแห่งพัฒนาการเศรษฐกิจ และจัดให้มีการประสาน โครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาล และ หน่วยงานต่าง ๆ ของทางราชการให้เป็นไปตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยมีสำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ ตระเตรียม งานชั้นวิชาการ ศึกษาภาวะเศรษฐกิจและฐานะทรัพยากรของประเทศ วิเคราะห์ทรัพยากรที่จะนำมาใช้ในการลงทุน ตลอดจนสำรวจผลงานตาม โครงการพัฒนาการเศรษฐกิจ